

Brugerrådsmøde den 19. november 2015 på Gøddinggård

Trekantsområdet
J.nr. NST-210-00018
Ref. gehra
Den 23. november 2015

Deltagere:

Per Delphin, Danmarks Naturfredningsforening
Jørn F. Andersen, Friluftsrådet
Poul Erik Buch, Danmarks Idrætsforbund
Sten Nielsen, DOF Sydøstjylland
Gunnar Bennedsen, Danmarks Jægerforbund
Søren Kjems Pedersen, Danmarks Idrætsforbund
Søren Peschardt, Vejle Kommune
Klaus Enevoldsen, Vejle Kommune
Jacob Leonhard, Kolding Kommune
Per Nørmark, Hedensted Kommune
Keld Rasmussen, Horsens Kommune
Lars Thomsen, Billund Kommune
Karl Grundal, Billund Kommune
Inken Breum Larsen, NST
Trine Jensen, NST
Gert Hougaard Rasmussen, NST (ref.)

1. Velkomst

Ved skovrider Inken Breum Larsen.

2. Orientering om projekt med udpegning af Livstræer på Naturstyrelsens arealer – herunder drøftelse af Brugerrådets mulighed for aktiv deltagelse i udpegningen

NST har lang tradition med at efterlade gl. træer i skovene. I forvejen bevares alle bøge over 200 år samt alle ege over 300 år. Naturskogsstrategien fra 1994 betyder, at der skal efterlades 3-5 træer/ha. Senere har Naturnær Skovdrift fra 2005 ført til at der yderligere efterlades 3-5 træer/ha i nåleskov. Det er ordninger, som ikke er blevet dokumenteret i forhold til konkrete træer. Derfor har den tidligere miljøminister sat projektet med udpegning af Livstræer i værk fra 2015 – i alt skal udpeges omkring 500.000 træer på NST's arealer i DK.

Som Livstræer ønskes udpeget både løv og nål; atypiske/markante træer; træer med brækkede grene og huller; træer med svampe og mos; træerne skal være minimum 20 cm i diameter 130 cm over jorden.

Følgende træer ønskes ikke udpeget: træer med store økonomiske interesser – eksempelvis højstammede bøgetræer; ikke stormfaste nåletræer.

Til projektet bliver der behov for mange frivillige. Til arbejdet er udviklet en App til brug for registrering af træer ude i skoven. Efter registreringen skal træerne godkendes af NST – og til sidst afmærkes ude i skoven.

På Trekantsområdet er udvalgt 3 skove til start af projektet: Engelsholm Skov, Boller Naderskov og Stenderup Nørreskov. Der planlægges opstartsmøder for frivillige ved hver af skovene, og der er indkøbt tablets til registreringen. Men alle kan selvfølgelig også bruge deres

egen tablet eller smartphone.

Jørn F Andersen: Tegnere af O-løbs kort har stort kendskab til skovene og de store træer. Mange store træer er allerede tegnet ind på O-løbskort.

TRIJE: Det vil være godt med folk der kommer rundt på hele fladen, da vi forventer at mange input til registreringer vil være af træer langs veje og stier.

Sten Nielsen: Det kan være uheldigt, hvis der sker markeringer af træer med rovfuglere, hvis det betyder at publikum så opsøger træerne. Tilsvarende er der en problemstilling i forhold til træer med særlige mosser/svampe, hvis det kun er et enkelt træ der beskyttes – fældes de omkringstående så ødelægges biotopen for mosser/svampe. Foreslår derfor urørt skov i stedet.

INB: NST arbejder både med urørt skov og Livstræer. Det sidste er hurtigst og skal samtidig også engagere borgerne. NST kan ikke lønne folk for arbejdet – men kan hjælpe med forskelligt grej og måske en kop kaffe.

Forslag til hvordan vi får fat på frivillige?

Poul Erik Buch: Vi vil gerne hjælpe med at engagere O-løbere – særligt er korttegnere oplagte.

Per Nørbak: Man kan overveje en model i stil med ”Naturtjek” og ”Giv et praj”.

Søren Kjems Pedersen: Mange klubber har deres daglige gang i skoven – og klubberne kan bidrage til at fastholde et initiativ. Det er dog nødvendigt, at der skabes et kendskab til projektet med hvilke træer der skal udpeges/ikke udpeges forud.

Poul Erik Buch: Vil gerne formidle kontakt til DIF’s klubber – info kan bl.a. indgå i de forskellige forbundsblade.

Per Delphin: DN Vejle er opmærksom på projektet. Det kan annonceres i det lokale nyhedsbrev (udkommer hver 3. mdr.) samt på lokalforeningens hjemmeside.

Karl Grundal: Projektet kunne naturligt indgå for børn/unge på naturområdet samt integreres i naturskolesamarbejdet.

Jacob Leonhard: Vigtigt at registreringer bliver brugt – altså at udpegningerne faktisk bliver godkendt – for ikke at skabe skuffelse. Kunne overveje at begrænse udpegningen i en konkret skov til en særlig aktiv brugergruppe.

GEHRA: Det lytter vi til – men er samtidig nødt til at balancere hensynet til både folkelighed og kvalitet i udpegningsprojektet.

Keld Rasmussen: I Horsens Kommune kunne den kommunale naturvejleder inddrages.

3. Udflytning af Naturstyrelsen til Randbøl – orientering om proces og struktur

Regeringen meldte den 1. oktober 2015 ud, at 3900 statslige arbejdspladser skal flytte ud af hovedstaden. Blandt dem var 81 medarbejdere fra Naturstyrelsen, som skal flytte til Randbøl. Den Naturstyrelse vi kender i dag, bliver derved delt i en Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), som bliver i København, og i en ny Naturstyrelse (NST) med hovedsæde i Randbøl.

Naturstyrelsen skal varetage opgaven med drift af statens godt 200.000 ha skov- og naturarealer og naturprojekter, og styrelsen vil inkl. de decentrale enheder samlet beskæftige ca. 600 medarbejdere.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning der skal løse myndigheds- og ministerbetjening inden for vand (hav, grundvand, overfladevand), natur og klimatilpasning. SVANA får ca. 300 medarbejdere i København, og vil inkl. de decentrale enheder samlet beskæftige ca. 600 medarbejdere.

Udflytning og deling skal ske hurtigst muligt, men skæringsdatoen for deling af styrelsen bliver nok 1. januar 2017. Der skal først skaffes arbejdspladser til de medarbejdere der flytter til Randbøl. Der indrettes kontor i den tidligere skovriderbolig på Gøddinggård, og så skal der bygges nyt for at skaffe plads nok. Bl.a. planlægges én bygning, hvor der tidligere har været en fjerde længe til gårdkomplekset ved Gøddinggård. Byggeriet kan dog holdes indenfor gårdsplads og have. Parkeringspladser planlægges langs Førstballevej, hvor der i dag ligger en trægarage og evt. på den anden side af Billundvej, på det åbne areal, hvor der tidligere lå tre huse.

4. Orientering og drøftelse af planer for ombygning/supplerende byggeri på Gøddinggård til nyt hovedsæde for Naturstyrelsen

Søren Peschardt: Vejle Kommune bakker fuldt op om placeringen og understøtter processen. Appellerer til hurtig handling for at sikre andel i de afsatte 400 mio. til udflytningen

Sten Nielsen: Alle omstruktureringer koster ressourcer – så er bekymret for at det går ud over det faglige arbejde og fokus.

INB: Mener ikke ombygningsprojektet får andel af de 400 mio. – de penge er afsat til mere personrelaterede flytteomkostninger.

I NST er vi vant til strukturomlægninger, så det kan vi tackle. Håber naturligvis på at rigtig mange vælger at flytte med til Randbøl. SVANA tager stor del af NST's biologiske viden – det skal NST have opbygget igen.

Klaus Enevoldsen: Vejle Kommune leverer gerne markedsføringsmaterialer til brug for flytteprocessen til kommende medarbejdere.

Per Nørmark: Betyder udflytningen ikke at der bliver længere vej til ministeren?

INB: Nej – vi får en direktør og en vicedirektør, som vil sikre kontakten. Der vil naturligvis være behov for stor pendling til Kbh. Samtidig forventes at de to styrelser bliver tvillingestyrelser med et stort og tæt samarbejde.

Poul Erik Buch: Det er naturligt, at NST kommer til at ligge midt i naturen.

Søren Peschardt: Kan der kobles lidt ord på valget/fravalget af Det Hvide Palæ?

INB: Firehøje Erhvervsforening og Randbøldal Borgerforening så gerne, at NST flyttede ind i Det Hvide Palæ. Der ligger i forvejen en række både centrale og decentrale af Naturstyrelsens funktioner på Gøddinggård, og samtidig er det en politisk beslutning, at hele NST skal samles. Det Hvide Palæ er en fredet bygning og står i en meget dårlig stand. Økonomisk set forventes det derfor også at være en bedre løsning at udbygge Gøddinggård fremfor at restaurere Det Hvide Palæ.

Keld Rasmussen: Forventes der at blive større samspil mellem Fødevarer og Miljø i forlængelse af sammenlægningen?

INB: Ja, det er klart ministerens ønske. Landbrugspakken er i første omgang blevet lanceret og Naturpakken forventes til foråret.

5. Drøftelse af/input til mindre biodiversitetsprojekter på NST-arealer

Vi mangler ofte kanaler til hurtige indspark, når en økonomisk projektmulighed viser sig. Det kunne være mindre tematiske projekter, tværgående projekter på såvel kommunale, private som styrelsesarealer. Projekterne kunne være etablering af vådområder, nye lysåbne arealer, pleje af arter m.v.

Keld Rasmussen: Kunne det være projekter som nye vandhuller, interne skovbryn, mere dødt ved?

INB: Ja

Jørn F. Andersen: I oprenser ikke så meget grøfter længere?

INB: Vi oprenser grøfter i bevoksninger, for at kunne få træ kørt ud af skoven. Bjerre Eng er et godt eksempel.

Sten Nielsen: Vil der være mulighed for sprængning af trækroner?

GEHRA: NST har brugt det i flere tilfælde på fortidsminder – men hyppigst er det topkapning i stedet for sprængning pga. økonomi og praktiske forhold.

Per Nørmark: Hvor store projekter/penge handler det om?

INB: Det er meget forskelligt – i år havde vi en pulje på omk. 100.000 kr.

Per Delphin: Var der ikke kritik fra Verdensnaturfonden af projektet i Bjerre Eng?

INB: Jo, de ønskede, at skoven i stedet blev udlagt som urørt eller alternativt, at vi kun fældede få egetræer ad gangen. Projektet, som konverterer en lukket bevoksning med store ege og en tæt underskov af bøg, ask og ær med en skovbund, der stort set kun bestod af hvid hestehov, er skrevet ind i driftsplanen fra 2014, og var således ude i høring sidste år. Der kom ikke bemærkninger til projektet. Det handler både om at hente værdier ud af en bevoksning, men i lige så høj grad om at skabe en skovtype, nemlig græsningsskov, som er en lysåben skovtype med stor biodiversitet. Egene er kun ca. 120 år gamle, så biologisk er de ikke så unikke. Projektet skaber et sjældent skovbillede, og vi synes det er en god historie, som vi gerne ville fortælle.

6. Drøftelse af udfordringer med mountainbikekørsel – styrelsens, kommunernes og privates forvaltning af området; Er nye MTB-ruter en løsning? Skal der samarbejdes mere om administrationspraksis? Hvordan sanktioneres der overfor ulovlig kørsel?

Anledningen til drøftelsen er tiltagende udfordringer pga. stigende MTB-kørsel. Det resulterer i uheldige brugerkonflikter og skader på bl.a. fortidsminder og beskyttede diger. De organiserede kan der kommunikeres med – med rigtig godt resultat, men det er svært at få fat i alle de uorganiserede. NST Trekantsområdet har to markerede MTB-spor (Bjerre Skov og Gyttegård) – som begge er anlagt og driftes i fællesskab med lokale MTB-klubber. Vi bruger bl.a. samarbejdet til at skabe ambassadører i forhold til de uorganiserede MTB-ryttere.

Klaus Enevoldsen: I de bynære skove omkring Vejle opleves stor fremgang i MTB-kørslen. Der arbejdes med både anlæg af spor og zoner med områder hvor der må køres og områder hvor der ikke må køres. Indgår gerne i et samarbejde om en større geografi om et MTB-net af spor.

Kommunen har tæt dialog med MTB-klubber. Har bl.a. fået MTB'ere til at køre med ringeklokker. Oplever også at MTB-klubbernes medlemmer fungerer som "cyklende politi".

Poul Erik Buch: Vigtigt med samarbejde og at MTB'erne har medindflydelse.

Klaus Enevoldsen: Konceptet er at MTB-klubberne skal bidrage til både anlæg af spor og den efterfølgende drift.

Der opleves ind imellem problemer med den "vilde" MTB kørsel, når der eksempelvis forhandles stier i det åbne land – lodsejerne påtaler problematikken.

Poul Erik Buch: Der er forskel på de organiserede og de uorganiserede.

Per Nørmark: Har I områder hvor der må køres helt frit? I Hedensted Kommune har vi Skærven på ca. 20 ha, hvor der må cykles frit. Det giver kun meget få konflikter.

Samtidig vil fri MTB-kørsel i udvalgte områder måske kunne give en ekstra dynamik rent naturmæssigt ved at der bliver "rodet rundt" i skovbunden.

Gunnar Bennedsen: Hvorfor ikke vise gensidigt hensyn til alle. Kunne der ikke sættes skilte

op – ”I dag er vi her” – tilsvarende som ved jagt?

Jørn F. Andersen: Lige haft skovseminar med bl.a. MTB’erne og har bl.a. drøftet problemet. Der er tradition for at skilte på MTB-spor ved afvikling af O-løb.

Sten Nielsen: Foreslår at undgå konflikter med fysiske spærringer – eksempelvis grenbunker. Generelt er der færre af de sky fuglearter tilbage i statsskovene pga. megen færdsel.

Karl Grundal: Tror det meget handler om viden. Hvis man ved det er en gravhøj vil folk ikke køre på den. Ønsker viden frem for begrænsning. Viden skal ud lokalt – eksempelvis gennem lokale aviser.

GEHRA: Vi begynder altid med formidling. Er det ikke nok fortsættes med mindre fysiske forhindringer – og er det heller ikke nok har vi enkelte gange anvendt store fysiske forhindringer som eksempelvis ved et dige i Boller Nederskov.

Gunnar Bennedsen: Hellere oplysning end forbud.

INB: Sociale medier kan evt. også bruges til oplysning.

Sten Nielsen: Det duer ikke med ”brugerpoliti” – der er ingen respekt for påtaler fra andre skovbrugere.

Søren Kjems Pedersen: Der opleves generelt positiv respons ved henvendelse til foreningslivet. Tror det skal være den lokale klub der skal forsøge at nå de uorganiserede.

7. Orientering om lavbundsprojekter – status på igangværende projekter ved Urup Sønderbæk (Billund), Runkenbjerg (Vejle), Rosenvold (Hedensted) og Lottrup (Hedensted)

Ordningen er et klimatiltag, hvor der skal sættes mere vand på tørvejerde for at bremse nedbrygning af tørven og dermed tilbageholdelse af CO₂. Processen er i fuld gang – i samarbejde med kommunerne er der søgt til de nævnte 4 projekter. Vi håber, at vi får tilsagn til etableringsprojektet ved Urup Sønderbæk, hvilket i givet fald bliver det første i landet. De andre projekter er der søgt om tilsagn til forundersøgelser. Runkenbjerg har fået tilsagn. De sidste to er indsendt 3. nov. 2015.

Jacob Leonhard: Kan man kun lave projekter indenfor Tørv2000 kort områder?

INB: Nej, men udenfor skal man forud have lavet jordbundsprøver der kan dokumentere, at jorden indeholder over 12 % kulstof.

Jacob Leonhard: Undrer sig over at arealer ved Svanemosen ikke er med.

8. Evt.

Per Delphin: DN Vejle er i gang med et 3-årigt flagermuseprojekt, støttet af Grønne Partnerskabsmidler. Projektet har til formål at få registreret arter og hvor de holder til. Flagermusene registreres via deres ultralyde, der optages med særlige ”loggere”. Indtil nu er der registreret 100 lokaliteter i kommunen (kort over lokaliteter vedhæftet – og kan også ses på DN Vejles hjemmeside).

DN er interesseret i oplysninger om hvor der kan registreres flagermus (både flyvende og siddende) – omkring bygninger og i natur/skovområder.

Oplysninger må gerne sendes til Per Delphin på mail: per_delphin@live.dk

Lars Thomsen: Billund Kommune ønsker at få alle cyklister væk fra asfaltvejen gennem Grene Sande – også dem med smalle hjul. Er der mulighed for at få asfalteret cykelstien på strækningen over NST’s areal?

INB: Det vil vi gerne se på. Måske skal Fredningsnævnet involveres - det følger vi op på.

Per Nørmark: Ønske om at få Naturfonden sat på som punkt til næste møde med henblik på at drøfte mulige fælles projekter.

Sten Nielsen: Opfordrer til at der ved et givent projekt etableres en brugergruppe for at sikre lokalt ejerskab – tilsvarende venneforeningen ved Kirstinelyst.

Datoer for Brugerrådsmøder i 2016 er fastsat til: torsdag den 28. april og torsdag den 29. september – begge gange kl. 14-16.